

Mishnah Shekalim, chapter 5

משנה שקלים פרק ה

(1) These were the [most prominent of the] officers that were [ever appointed over the fifteen positions] in the Temple: Yohanan the son of Pinhas was in charge of the tokens, Ahiya was in charge of the libations, Matisyahu son Shmuel over the lots [regarding the order of the officiating priests], Pesahyah over the bird-offerings [of a

אלו הן הממנין שהיו במקדש, יוחנן בן פנחס על החותמות, אחיה על הנסכים, מתתיה בן שמואל על הפיסות, פתחיה על הקנין. פתחיה, זה מרדכי. למה נקרא שמו פתחיה. שהיה פותח בדברים ודורשן, ויודע שבעים לשון. בן אחיה על חולי מעים, נחוניא חופר שיחין, גביני כרוז, בן גבר על נעילת שערים, בן בכי על הפקיע, בן ארזה על

zav, zavah, or woman after childbirth, who would deposit the appropriate funds into the shofar shaped collection box marked bird-offerings and be assured that their offerings were offered] and (— this Pesahyah was actually Mordechai and why was he called Pesahyah because he was able to reveal mysteries and explain them and knew seventy languages), Ben Ahiyah over stomach ailments [common to the priests due to the fact that were barefoot and ate much sacrificial flesh], Nehunia was the digger of pits [who was responsible to assure an adequate water supply for the pilgrims], Gevini was the crier [who woke up the priests at daybreak], Ben Gever was in charge of locking [the gates in the evening and opening] the gates [in the morning], Ben Bevai over the whip [which was used to wake any of the guards who fell asleep during their watch]; Ben Arzah over

רבנו עובדיה מברטנורא

א אלו הן הממונים. חמשה עשר מינים של פקידות ומינוי של שררה דחשיב במתניתין היו תמיד במקדש. מיהו הנך גברי דחשיב, לא בזמן אחד היו, אלא החסידים והכשרים שבכל דור ודור הוא מונה. ורבותי פירשו, על שם שהממונים הראשונים שנתמנו על כך, כך היה שםם, לפיכך נקראו הבאים אחריהם על שמם: **על החותמות. ועל הסלתות.** מפרש לקמן במתניתין: **על הפיסות.** להורות סדר הגורל מי יזכה בעבודה זו ומי בזה, כמפורש במסכת יומא: **על הקינים.** מחוסרי כפרה כגון זב וזבה ויולדת שמביאין קיני חובה דהיינו תורים ובני יונה, נותנין מעותיהן לשופרות שבמקדש, והממונים על השופרות לוקחים המעות ומביאין בהן הקינים. והיה צריך שיתמנה על זה חכם גדול ובקי כדאמרין במסכת אבות קינים ופתחי נדה הן הן גופי הלכות: **שהיה פותח דברים וכו'.** והוא מרדכי בלשן שעלה מן הגולה. ונקרא כן, שהיה בולל לשונות הרבה: **על חולי מעים.** לפי שהכהנים הולכים יחפים על הרצפה ואוכלין בשר הרבה ושותים מים, היו מעיהן מתקלקלין וצריכין תמיד לרופא לומר להם זה הסם טוב למעים: **חופר שיחין.** היה ממונה לחפור בורות שיחין ומערות כדי שיהיו מים מצויין לשתות לעולי רגלים: **גביני, כרוז.** כך שמו של האיש המכריז בכל בוקר בבית המקדש עמדו כהנים לעבודתכם. ושומעים קולו מיריחו: **על נעילת שערים.** לנעול השערים בערב ולפתחן

the cymbal [whose sounding signaled the Levites to begin singing], Hugros the Levite [was the conductor] over the song; the house of Garmu [who were expert bakers] over the showbread; the house of Avtinus [had a special spice which when mixed in with the incense caused them to go up in smoke in a straight line and they were appointed] over the incense; Elazar over the curtain [whose charge it was to check on the condition and replacement of the curtains when necessary]; and Pinhas over the vestments [whose charge was to dress and undress the officiating priests and for acquiring and storing the vestments].

(2) There may not be less than three treasurers [who were in charge of supervising the collection and spending of consecrated items] and not less than seven supervisors [they each held one of the seven keys required to enter the treasury]. Nor may any authority, regarding money matters, be exercised over the public with less than two [officers], with the exception of Ben Ahiyah who was in charge of stomach ailments and Elazar who was in charge of the curtains, since

רבנו עובדיה מברטנורא

בבוקר: **על הפקיע**. להלקות הכהנים והלויים שנמצאו ישנים על משמרותיהם שהיו שומרים את המקדש בלילה, כדאמרן במסכת מדות מי שהיו מוצאים אותו ישן, היו חובטים אותו ושורפים את כסותו. ובירושלמי מפרש, הפקיע, הפתילות של מנורה ושל בית השואבה, כדאמרין בפרק החליל, מבלאי מכנסי כהנים ומהמייניהם היו מפקיעים פתילות: **צלצל**. כלי שיר שיש לו קול גדול, לשון תצילנה אזניו, צימבאל"ו. וכשהיו שומעין קולו היו הלויים מתחילין בשיר: **על השיר**. להתחיל את השיר. וכשהיה מסיים היו כולם מסיימין: **בית גרמו**. שם משפחה: **על לחם הפנים**. שהיה עשוי כמין תיבה פרוצה והיו אומנין בעשייתו ובאפייתו לרדותו מן התנור שלא ישבר ולעשותו שלא יתעפש: **בית אבטינס**. שם משפחה שהיו בקיאים לפטם הקטורת ומכירין בעשב ששמו מעלה עשן וכשהיו מערבים אותו עם סממני הקטורת היה עשן הקטורת מתמר ועולה כמין מקל: **על הפרוכות**. לעשות פרוכות חדשות כשהיו צריכים: **המלביש**. היה ממונה להלביש הכהנים בשעת עבודה, ולהפשיטם אחר עבודה, ולשמור בגדי כהונה בלשכות העשויות לכך: **ב גזברין**. הן שממון ההקדש תחת ידם והן פודים הערכין והחרמין וההקדשות וכל מלאכת הקודש בהם נעשית: **אמרכלין**. למעלה מן הגזברים. ונשיא נשיאי הלוי (במדבר ג) מתרגמינן ואמרכליא דממנא. ולשון אמרכל, אמר על כל. ובערבי קורים לגדול אמיר. מה היו שבעה אמרכלין עושין, שבעה מפתחות העזרה בידם, רצה אחד מהן לפתוח אינו יכול עד שיכנסו כולם ויפתחו, והגזברים נכנסים אחריהם ומוציאים מה שהן צריכין. ועוד מעלה האחרת למעלה מן האמרכלין היתה שם, שלא נזכרת במשנה ומייתי לה בתוספתא, והן

they were accepted by the majority of the people.

(3) There were four tokens in the Temple and on them were inscribed; calf, ram, kid and sinner [which were issued as a receipt to those who deposited the appropriate funds]. Ben Azzai says: There were five; and they were inscribed in Aramaic; calf, ram kid, [and two for lepers, one for a] poor sinner [since the poor leper only

brought one lamb guilt offering], and [the second for the] wealthy sinner [who brought three lambs]. [The] calf [token] was redeemed for [accompanying] libations of cattle, large or small, male or female [which consisted of three tenths of an eifah of fine flour, half a hin of oil and half a hin of wine]. [The] kid [token] was redeemed for libations of the flock, large, or small, male, or female except for adult rams [which consisted of one tenth of an eifah of fine flour, a quarter hin of oil and a quarter hin of wine]. [The] ram [token] was redeemed for libations of rams only [which consisted of two tenths of an eifah of fine flour, a third hin of oil and a third hin of wine]. [The] sinner [token], was redeemed for the libations of the three animals of lepers [each requiring one tenth eifah of fine flour, one quarter hin of oil, and one quarter hin of wine, and a log of oil placed on the right ear lobe and thumb of the leper].

רבנו עובדיה מברטנורא

שני קתילוקין. ונמצאו שם חמש מדרגות, כהן גדול, סגן, קתילוקין, אמרכלין, גזברין: אין עושיין שררה פחות משנים. דכתיב (שמות כח) והם יקחו את הזהב, מיעוט רבים שנים: ג' ד' חותמות היו במקדש. שלשה חותנות לשלשה נסכין חלוקים של בהמות. חותם ראשון לנסכי בקר, והן שלשה עשרונים סולת בלול בחצי ההין שמן, ויין לנסך חצי ההין, וחותמן עגל. והשני זכר, לנסכי איל, שתרגום איל דכרא, ונסכיו שני עשרונים סולת בלול בשמן שלישיית ההין, ויין לנסך שלישיית ההין. והשלישי גדי, לנסכי כבש בן שנתו, והן עשרון סולת בלול ברביעיית ההין שמן, ויין לנסך רביעיית ההין. והרביעי חוטא, והם נסכיו של מצורע עשיר שמביא שלש בהמות וצריך עשרה לוגין שמן, תשעה לג' כבשים ואחד למתן תנור ובהונות. וקרי ליה חוטא משום דאמרינן בערכין על בעה דברים נגעים באין: חמשה היו. שני חותמות היו למצורע: חוטא דל וחוטא עשיר. לפי שמצורע עני אינו מביא אלא בהמה אחת. ואם לא היה למצורע אלא חותם אחד היו נותנים למצורע עני שלשה עשרונות. ותנא קמא סבר למצורע עני נותנים לו חותם גדי. והלכה כתנא קמא: וארמית כתוב עליהן. שרוב דיבורם בלשון ארמי היה: זכרים ונקבות. בין לנסכי עולות שאינן באות אלא זכרים, בין לנסכי שלמים

שאותן קבלו רוב הצבור עליהן: ג' ארבעה חותמות היו במקדש, וכתוב עליהן, עגל, זכר, גדי, חוטא. בן עזאי אומר, חמשה היו, וארמית כתוב עליהן, עגל, זכר, גדי, חוטא דל, וחוטא עשיר. עגל משמש עם נסכי בקר גדולים וקטנים, זכרים ונקבות. גדי משמש עם נסכי צאן גדולים וקטנים, זכרים ונקבות, חוץ משל אילים. זכר משמש עם נסכי אילים בלבד. חוטא משמש עם נסכי שלש בהמות של מצורעין:

(4) Whoever required libations would go to Yohanan who was in charge of the stamps give him [the appropriate amount of] money and would receive a stamp from him in return. He would then go to Ahiyah who was in charge over the libations, give him the stamp and receive the libations from him [thus saving anyone requiring to bring an offering the trouble of finding and bringing the necessary ingredients produced in purity]. In the evening they would meet and Ahiyah would take out the stamps and would receive

[the corresponding amount of] money for them [from Yohanan]. If there was a surplus [of money in the hands of Yohanan] the surplus goes to the Temple treasury, but if there was a deficit, Yohanan would pay from his personal funds;

because the Temple has the upper hand.

(5) If one lost his stamp he would wait until the evening [when Ahiya and Yohanan would meet] if they found [extra] money corresponding to the value of his stamp they would give him libations, otherwise, he did not get any. And the day [of the week and of the month] was inscribed on them [i.e., the stamps] to safeguard against swindlers [who may present a stamp lost by a purchaser or lost by an official].

(6) There were two [charity] chambers in the Temple, one was referred to as the chamber of the discreet [donors] and the other, was referred to as the chamber

רבנו עובדיה מברטנורא

שבאים זכרים או נקבות, ועולות ושלמים הן שטעונין נסכים כדכתיב (במדבר טו) עולה או זבח: **ד** **נותן לו מעות.** כפי הנסחים שהוא צריך: **בא לו אצל אחיה שהוא ממונה.** לקנות נסכי יינות שמנים וסלתות, כדי שלא יהא צריך כל מביא אחר נסכים העשויין על טהרת הקדש: **ואם הותירו הותירו להקדש.** ולא אמרינן שמא מעותיו של יוחנן הם שנתערבו במעות של נסכים: **ה** **ממתינים לו עד הערב.** שידווגו יחד יוחנן ואחיה. אם נמצאו מעות יתרים ביד יוחנן כנגד החותם שאומר זה שנאבד ממנו, נותנים לו: **ושם היום כתוב.** על החותם, יום פלוני וחודש פלוני: **מפני הרמאין.** שמא מצא חותם שנפל מחברו או מאחיה או מיוחנן, ובא עכשיו ליקח. וביים שמוצאו אינו רשאי להוציאו, שהאובד מחזרו אחריו. ועוד יש לחוש שמא לקח אותם בשער הזול והצניעו עד שנתייקר השער: **ו לשכת חשאים.** על שם שהנותנים בתוכה מעות נותנים בסתר, והמתפרנסים

of vessels. The chamber of the discreet served those G-d fearing people who would discreetly place their gifts in it and the poor, descending from good families, would support themselves discreetly. The chamber of vessels served those who wanted to contribute vessels [to the Temple] they would

cast it there. And once in thirty days the treasurers would open them up. Any vessel found which was able to be used directly for the upkeep of the Temple they would leave. The rest would be sold for their value and the funds would go to the chamber of the upkeep of the Temple.

רבנו עובדיה מברטנורא

ממנה נוטלים בסתר: ללשכת בודק הבית. ללשכה שנותנים בה כל קדשי בודק הבית: